Addendum Programma grootschalige opwek Vught

Inleiding

Dit addendum beschrijft en verwijst naar aanvullingen op het Programma grootschalige opwek Vught, versie 12 augustus 2024, behandeld in de raadsvergadering van 12 september 2024. Nadat het programma was vastgesteld, heeft aanvullend onderzoek op het PlanMER plaatsgevonden. Ook zijn er bijvoorbeeld stappen gezet voor grootschalig zon op dak op grote (bedrijfs)daken en is meer bekend over de tenderprocedure, waarin initiatiefnemers ideeën kunnen indienen voor het ontwikkelen van een energiepark.

Het programma gaat uit van een maatschappelijke tender voor zon en wind. Met de vaststelling van het programma is daartoe al besloten. Uiteindelijk is er door de raad van de gemeente Vught op 5 juni 2025 niet voor gekozen de maatschappelijke tender op dat moment op te stellen. De letterlijke tekst van het raadsbesluit luidt: ‘nu niet over te gaan tot aanbesteding van een maatschappelijke tender voor zon en windenergie binnen de gemeente Vught voor de opgave van 2030’.
Daarnaast is besloten alle zoekgebieden zon uit te werken en samen te werken met verschillende partners in het ontwikkelen en ondersteunen van innovatieve en breed gedragen oplossingen voor alle vormen van duurzame opwek, ook in de regio, voor de duurzaamheidsdoelen van 2030.
Tenslotte heeft de raad besloten het op 5 juni voorliggende (concept) addendum aan te passen aan dit raadsbesluit.

Al deze ontwikkelingen leiden tot aanpassingen en toevoegingen aan het vastgestelde programma. Hieronder treft u de diverse toevoegingen aan.

1.8 Besluitvorming 5 juni 2025, gevolg voor dit programma
Als gevolg van het raadsbesluit is aan Hoofdstuk 1 van het programma de volgende paragraaf (1.8) toegevoegd:
In dit programma is de keuze gemaakt voor een maatschappelijke tender voor zon en windenergie. De inhoud van het programma is hier grotendeels op gericht. Op 5 juni 2025 heeft de gemeenteraad van Vught besloten een maatschappelijke tender voor zon en wind ‘nu’ niet open te stellen. De raad heeft ervoor gekozen alle zoekgebieden zon uit te werken en samen met verschillende partijen te zoeken naar verschillende mogelijkheden voor de opwek van duurzame energie, ook in de regio.
Het is als gevolg van het raadsbesluit van 5 juni 2025 onwaarschijnlijk dat voor het bereiken van de doelen voor 2030, alsnog een maatschappelijke tender voor zon en wind wordt opengesteld. Voor zover het programma gaat over de maatschappelijke

tender voor zon en wind, is als gevolg van dit raadsbesluit de inhoud van het programma alleen van toepassing in het eventuele geval dat de uitvoering van het raadsbesluit alsnog tot een tender zou leiden. Op iedere plek in het Programma Grootschalige opwek Vught en het addendum, waar het woord 'tender' terugkomt, dient dit dan ook gelezen te worden als 'eventuele tender'.

Zonnebrief Rijksoverheid en provinciale Omgevingsverordening
Bij paragraaf 1.1 is het volgende toegevoegd:
In de uitgangspunten voor procedures en bij de ontwikkeling van uiteindelijke projecten, wordt rekening gehouden met de bij de vergunningsaanvraag relevante en actuele regelgeving van Rijk en provincie. Zo is bij de totstandkoming van de PlanMER nog geen rekening gehouden met de nieuwste omgevingsverordening van de provincie en de zonnebrief van het Rijk, omdat die van later datum zijn. In planologische en andere processen en procedures, wordt uiteraard binnen het kader van de actuele regelgeving gewerkt.

Zon op dak

Bij paragraaf 4.1 wordt onderstaande tekst:

> In de praktijk moet worden gekeken of deze belemmeringen een rol spelen en zo ja, hoe met de eigenaar, als diegene dat ook wil, deze belemmeringen opgelost kunnen worden. Daarbij kan het zijn dat er hoge kosten aan maatregelen zijn gebonden om het dak geschikt te maken. Het grootste deel, of het gehele deel van de kosten zal dan in het maatschappelijk belang door de gemeente gedekt moeten worden en/of door de energiegemeenschap (zie paragraaf 4.2.3). MKB Vught voert met de gemeente onderzoek uit in de praktijk bij enkele ondernemers om te kijken hoe belemmeringen een rol spelen om een dak vol te leggen met zonnepanelen, wat de kosten zijn en wat er al met al bij komt kijken om tot realisatie over te gaan. Hierbij wordt verder gebouwd op de initiële bevindingen van het onderzoek uit de raadsinformatiebrief van 28 maart 2023.

Vervangen door:

> Om het potentieel voor zon op dak in kaart te brengen is theoretisch onderzoek gedaan en werd met MKB Vught een praktijkstudie uitgevoerd met drie praktijkvoorbeelden. Hierbij is gekeken naar daken van minimaal 100 vierkante meter. Uit het theoretisch onderzoek blijkt dat er ongeveer 5,2 hectare dakoppervlak beschikbaar is zonder waarneembare belemmeringen.

Na de nodige analyses door een ingenieursbureau en aannemersbureau zijn voor drie lokale bedrijven de investeringskosten in beeld gebracht. Hieronder zijn deze weergegeven:

Bedrijf 1
Maximaal vermogen: 211.820 Wattpiek
Totaalprijs investeringskosten: € 91.000
Prijs per Wattpiek: € 0,77

Bedrijf 2
Maximaal vermogen: 555.360 Wattpiek
Totaalprijs investeringskosten: € 183.000
Prijs per Wattpiek: € 0,33

Bedrijf 3
Maximaal vermogen: 63.635 Wattpiek
Totaalprijs investeringskosten: € 34.000
Prijs per Wattpiek: € 0,53

Er zijn dus mogelijkheden voor grootschalige opwek van energie met zon op grote daken. Bovengenoemd zijn geen businesscases, maar alleen nog investeringskosten. Afhankelijk van de grootte van de daken, geschiktheid en bereidheid van dakeigenaren kan dus per gebouw of meerdere clusters van gebouwen mogelijk naar businesscases worden gezocht.

Met de energiegemeenschap wordt het verder opgepakt waarbij we met elkaar mogelijke businesscases verkennen om in te zetten op het benutten van het dakoppervlak van 5,2 hectare. Als de businesscases rond te krijgen zijn en dakeigenaren meewerken, wordt op die daken ingezet met de aanleg van zon op dak.

Ongeveer 30,4 hectare dakoppervlak bevat waargenomen belemmeringen waarvan in de praktijk moet blijken in welke mate zon op dak hier mogelijk is. Voor bedrijfsdaken blijken na een eerste praktijkinzicht al veel belemmeringen (o.a. dakconstructie, hoge realisatiekosten, netcongestie) te zijn. Hiervan is voornamelijk de vraag wie die hoge kosten betaalt. Met alleen grootschalig zon op dak halen we de opgave dus niet. Voor een groot deel zal de opgave dus alsnog met zon op land ingevuld moeten worden, los van de 5,2 hectare zonder belemmeringen waar op wordt ingezet en in afwachting wat er van de 30,4 hectare met (veel) belemmeringen beschikbaar zal zijn.

Waterschappen Aa en Maas en De Dommel

Bij paragraaf 4.2.2 de volgende zin toegevoegd:

> Weliswaar kan deze combinatie ook een uitdaging zijn. Bij de uitwerking van een initiatief, moet gekeken worden hoe compensatie van de waterbergingsopgave indien nodig gerealiseerd kan worden.

Bij paragraaf 4.3.1 is de volgende tekstpassage verwijderd:

> De drie windzoekgebieden en de vijf zonzoekgebieden zijn geschikt voor de ontwikkeling van wind- en/of zonneparken. De gemeente kiest voor een stimulerende en aanjagende rol bij het realiseren van lokaal eigendom. Door het uitschrijven van een maatschappelijke tender. Hiermee neemt de gemeente actief de regie om in de zoekgebieden te komen tot concrete projecten. Deze projecten zijn afgestemd met de omgeving, houden rekening met ecologische waarden en zijn voorzien van een plan voor landschappelijke inpassing en voor financiële participatie.

En vervangen door:

> De gemeente kiest voor een stimulerende en aanjagende rol bij het realiseren van lokaal eigendom. Als eventueel een maatschappelijke tender wordt uitgeschreven neemt de gemeente actief de regie om in de zoekgebieden te komen tot concrete projecten. Deze projecten worden geïnitieerd door een initiatiefnemer en worden zijn afgestemd met de omgeving, houden rekening met ecologische waarden, milieuaspecten zoals geluid en slagschaduw en zijn voorzien van een plan voor landschappelijke inpassing en voorzien in een financiële participatie.

Bij paragraaf 4.3.1 is het volgende toegevoegd:

> Als in de toekomst een tender wordt opengesteld wordt voor de beoordeling van inschrijvingen hierop een objectieve beoordelingscommissie in het leven geroepen. Deze zal het college adviseren over welk initiatief het beste voldoet aan de gestelde eisen. Deze eisen zijn gesteld in het programma, de gebiedspaspoorten en aanvullende verdiepende eisen. Vervolgens zal het college deze partij in kennis stellen dat zij de ontwikkeling mogen starten richting vergunningverlening.

Randvoorwaarden
De in het Programma Grootschalige opwek Vught opgenomen eisen en de hierin opgenomen gebiedspaspoorten, vormen samen al het grootste deel van de randvoorwaarden voor ontwikkeling.
Er komen echter nog enkele randvoorwaarden bij waarmee een initiatief rekening moet houden. Sommige randvoorwaarden in de gebiedspaspoorten moeten verder geconcretiseerd worden, zoals definiëring van cultuurhistorie en hoe geluidhinder voorkomen moet worden zodat zij goed en objectief toetsbaar worden voor de adviescommissie.

Tendercommissie
Een tender-commissie wordt samengesteld uit specialisten van diverse vakdisciplines die geen enkele aantoonbare financiële, zakelijke of persoonlijke relatie hebben met de initiatiefnemers die indienen in het gebied.

Werkwijze
Na samenstelling krijgen de leden van de adviescommissie alle stukken toegezonden. Afhankelijk van de omvang van het ingediende plan of plannen wordt er een inschatting gemaakt van de duur waarop er beoordeeld moet gaan worden. Standaard gaan we uit van een beoordelingsperiode van circa 4 weken. Daarna komt de commissie onder leiding van de voorzitter voor de eerste keer bij elkaar. Hier wordt de initiële beoordeling besproken waarna er ruimte is voor vragen aan de indieners.
De commissie komt tot slot voor de tweede maal bij elkaar of geeft reactie om haar finale oordeel te geven en op schrift te stellen (naar aanleiding van de genotuleerde rapportage(eindoordeel). Hierna zal de voorzitter en de coördinerend ambtenaar het advies van de commissie verwerken tot een finaal advies voor het college. Daarna volgt er een collegebesluit met daarin de winnaar. Tevens stelt het college dan de winnaar in staat te starten met het proces om het plan verder uit te voeren en vergund te krijgen. Wat volgt is een standaard ruimtelijke planvorming. Indien nodig zal hiertoe ook een m.e.r. procedure voor projecten doorlopen moeten worden.

Bij paragraaf 6.3 is onderstaande passage toegevoegd:

Dit zoekgebied valt samen met het zoekgebied dat het waterschap heeft aangewezen voor het realiseren van een stelsel van regionale keringen ter bescherming van Vught tegen hoogwater. Dit zoekgebied ligt in het beekdal van de Essche Stroom en is waterbergingsgebied. Bij ontwikkeling in dit gebied met

een initiatief, dient rekening gehouden te worden met de Omgevingsverordening van de provincie en de Waterschapsverordening.

Bij paragraaf 6.7 is onderstaande passage toegevoegd:

> Kleine delen van dit zoekgebied zijn waterbergingsgebied, gekoppeld aan de beekdalen. Rond de Zandleij en de Koolvenseloop liggen inrichtingsopgaven ten behoeve van ecologische verbindingszone en/of kaderrichtlijn water. Hiervoor zijn in de legger van het waterschap zones opgenomen waarmee rekening dient te worden gehouden bij ontwikkeling met een initiatief.

7.1.2 Planning

De planning als getoond in paragraaf 7.1.2 komt te vervallen.